

GJENOPPBYGGING AV KULTURSEKTOREN

UTTALELSE TIL SLUTTRAPPORT

Til: Kultur- og likestillingsdepartementet

Dato: 28.06.2022

Vi viser til sluttrapporten fra Norsk Kulturråd og Norsk Filminstitutt (NFI) for prosjektet «Gjenoppbygging av kultursektoren» *Sterkere tilbake: Pandemiens konsekvenser for kultursektoren og mulige virkemidler for gjenoppbygging.*

Nedenfor følger en uttalelse til rapporten fra Norsk teater- og orkesterforening (NTO).

NTO er arbeidsgiver- og interesseforening for profesjonelle, offentlig støttede virksomheter innenfor musikk og scenekunst. Foreningen representerer en omfattende infrastruktur av forskjelligartede virksomheter. Våre 51 medlemmer består av produserende og programmerende teatre, scener, orkestre, musikkensembler og kor.

Medlemmene har karakter av å være faste/varige, profesjonelle institusjoner, som eksisterer uavhengig av kunstnerne som en gang etablerte virksomheten, med skiftende kunstnerisk ledelse og et ordnet arbeidsgiveransvar.

Vennlig hilsen

Norsk teater- og orkesterforening

Marta Færeveag Hjelle
styreleder

Morten Gjeltén
direktør

Kulturrådet og Norsk filminstitutt (NFI) lanserte 25. april d.å. sluttrapporten Sterkere tilbake: Pandemiens konsekvenser for kultursektoren og mulige virkemidler for gjenoppbygging

Rapporten er et svar på oppdraget de to etatene fikk våren 2021 fra Kultur- og likestillingsdepartementet om å kartlegge og analysere pandemiens konsekvenser for kultursektoren og vurdere virkemidler for å gjenoppbygge kultursektoren. I tillegg til sluttrapporten foreligger det fem delrapporter og flere notater.

Vi er kjent med at det ikke er praksis for å sende rapporter fra fagetater på høring, og at Kulturrådet og NFI er faglig ansvarlige for rapporten.

Ettersom rapporten er ment å inngå i kunnskapsgrunnlaget for politikktutforming, ønsker vi likevel å komme med en uttalelse både om selve organiseringen av prosjektet og rapportens analyser og forslag til tiltak.

MANDAT OG ORGANISERING

Vi registrerer at Kulturrådet og NFI har tolket oppdraget bredt i den forstand at analyser og forslag til tiltak ikke er avgrenset til pandemien. I rapporten beskrives også utviklingstrekk og utfordringer som Kulturrådet og NFI mener fantes allerede før pandemien, og forslag til satsinger og tiltak som skal svare på pandemiens utfordringer er blandet sammen med forslag som svarer på utfordringer som de to fagetatene mener har foreligget lenge.

Med denne brede mandatforståelsen har de to etatene gitt seg selv et stort spillerom, og rapporten inneholder syn på selve innretningen av fremtidens kulturpolitikk som går langt utover og for en stor del er uavhengig av analysene av pandemiens konsekvenser.

Ellers registrerer vi at både denne rapporten og andre delrapporter har navngitte forfattere selv når de er utarbeidet internt i Kulturrådet/NFI, men vi legger til grunn at det likevel er fagetatene som formelt er faglig ansvarlige for disse rapportene til forskjell fra de tilfellene der oppdrag er gitt til eksterne forskere.

Vi viser til at NTO fra starten stilte spørsmål ved organiseringen av arbeidet, og om Kulturrådet og NFI var rette instanser til å utføre et slikt oppdrag. Etter vårt syn bekrefter resultatet i stor grad at arbeidet burde vært organisert annerledes for å sikre nødvendig bredde i kunnskap og kompetanse, men også for å sikre nødvendig legitimitet.

INSTITUSJONENE UTELATT FRA ANALYSER AV KJERNEVIRKSOMHETEN

I kapitlet om pandemiens konsekvenser for produksjon og formidling av kunst og kultur er det allerede forut for analysene lagt til grunn at institusjonene ikke er blant de hardest rammede delene av sektoren, og det er derfor er lagt «noe mindre vekt på offentlig finansierte institusjoner enn det som er vanlig i sektorovergripende utredninger».

Avsnittet om scenekunsten er dermed eksplisitt avgrenset til «situasjonen for den frie scenekunsten under pandemien» og vi finner ingen tilsvarende analyser av hvordan pandemien har rammet musikk- og scenekunstinstitusjonenes kjernevirksomhet.

Dette er en underlig sirkelslutning, og vi stiller oss spørrende til om en slik avgrensning kan være i tråd med oppdraget fra Kulturdepartementet om å kartlegge pandemiens langsiktige konsekvenser for kulturlivet.

Musikk- og scenekunstinstitusjonenes omstillingsevne og motivasjon under koronapandemien for å opprettholde kvaliteten i produksjonene og finne nye veier for å møte publikum er uomtvistelig. Vi antar at Kulturdepartementet samtidig er godt kjent med at musikk- og scenekunstinstitusjonene var hardt rammet

av publikumsbegrensninger, reise- og karantenebestemmelser og generelt krevende produksjonsvilkår med korte og usikre planleggingshorisonter, et stort antall avlysninger og stadige omlegginger av planer og justeringer av driften.

I lys av hvor hardt rammet hele kulturlivet var av pandemien stusser vi også over rapportens undertittel «sterkere tilbake», og hva det her henvises til annet enn at digitaliseringen i rapporten blir definert som en endringskraft.

Selv om institusjonene viste stor omstillingsevne og tar med seg viktig læring – også utover bruken av digital teknologi – er det et underlig premiss at musikk- og scenekunstinstitusjonene skal komme styrket ut av en krise hvor de i stor grad var fratatt de nødvendige vilkårene for kontinuitet i arbeidet med kunstnerisk utvikling, risiko og nyskaping.

Når det i rapporten heller ikke foreslås noen tiltak som kan bidra til å styrke institusjonene, blir dette premisset enda vanskeligere å forstå.

MANGELFULLE ØKONOMISKE ANALYSER

I avsnittet *Økonomisk overblikk* gis det en kort beskrivelse av endringer i institusjonenes inntekter, utgifter, besøk og aktiviteter.

Her konkluderes det med at det samlede årsresultatet for musikk- og scenekunstinstitusjonene (kap 323 post 70) i 2020 viste en svak nedgang, men at det er store variasjoner mellom institusjonen, og at de fleste store institusjonene hadde et positivt årsresultat.

Det gis altså kun et øyeblikksbilde av økonomien, og det uten nærmere analyser av de store variasjonene mellom institusjonene. Det gis ingen beskrivelser av institusjonenes ulike økonomiske strukturer og sykluser, ei heller av hvilke utslagsgivende faktorer for årsresultatet som var direkte knyttet til pandemien og hvilke som var uavhengige av pandemien slik som for eksempel store svingninger i pensjonskostnader.

Vi savner også beskrivelser av den uvissheten som institusjonene måtte handle innenfor, og det krevende ansvaret styre og daglig ledelse hadde for å sikre forsvarlig økonomistyring og drift i en kaotisk og uoversiktlig situasjon uten noen garantier om økonomisk kompensasjon. Det inngår heller ingen beskrivelser av hvilke signaler som ble gitt til institusjonene fra myndighetene eller hvordan de påvirket institusjonenes beslutninger.

Også beskrivelser av den økonomiske situasjonen som institusjonene gikk inn i pandemien med er utelatt. Dette til tross for at det i andre deler av rapporten altså er beskrevet utviklingstrekk og utfordringer som allerede fantes før pandemien. Vi finner ingenting om de akkumulerte ABE-kuttene som har svekket institusjonsøkonomien med samlet over 115 mill. kroner siden 2015. Det finnes heller ingen henvisninger til [FAFO-rapporten om budsjettkutt i kultursektoren](#) som beskriver konsekvensene av kuttene og hvordan de har rammet den kunstneriske kjernevirksomheten, tilbudet til publikum og kunstnerøkonomien – som for en stor del er nært knyttet til mange av de overordnede satsingene som foreslås i rapporten.

FRA VEKST TIL OMFORDELING

I stedet for å ta til orde for en styrking av bevilgningene til kulturformål etter det som i rapporten beskrives som en «kulturpolitisk krise», tas det til orde for «en tydelig politisk retning og klare prioriteringer av tiltak og virkemidler i tiden som kommer». Det vises til at store deler av kulturbudsjettet er bundet til navngitte mottakere (dvs. institusjonene) og at «praksisen med å stadig legge til nye elementer i kulturpolitikken – framfor å omfordele, omprioritere eller avvikle - [kan] bli krevende uten betydelige økninger av den totale budsjetttrammen for kulturformål».

Kulturrådet og NFI synes dermed å legge til grunn som et premiss at kulturbudsjettene ikke kommer til å øke, og at løsningen er å omfordele fra institusjonenes grunnbevilgninger til de prioriteringene og tiltakene som foreslås i rapporten.

Vi vil understreke at det er et politisk valg hvor høyt kunsten og kulturen prioriteres, og at det premisset som fagetatene her legger til grunn ikke samsvarer med regjeringens varslede kulturløft om en skrittvis opptrapping av bevilgningene til kulturformål.

Etter vårt syn går fagetatene her utover mandatet for utredningen når de fremmer et slikt generelt og grunnleggende syn på selve innretningen av kulturpolitikken og overordnede politiske prioriteringer uavhengig av pandemien.

Vi finner heller ingen refleksjoner over eller analyser av konsekvensene av en slik omfordelingspolitikk – verken av hva det ville bety for institusjonenes kunstneriske kjernevirksomhet eller for det øvrige kulturlivet og for sentrale satsingsområder i rapporten – all den tid aktørene i kulturlivet er vevet sammen i gjensidige avhengighetsforhold.

SATSINGER OG TILTAK – MER STYRING OG FLERE OPPGAVER TIL FAGETATENE SELV

De seks satsingsområdene i rapporten er etter vårt syn viktige og lette å slutte seg til. Mange av dem er imidlertid nært knyttet til og fordrer en styrking av institusjonsøkonomien, uten at dette kommer til uttrykk i forslagene. Det gjelder satsinger og tiltak knyttet både til tilgjengelighet og mangfold, kulturelle møteplasser, digital produksjon og formidling, kunstnerøkonomien, men også punkter under «en styrket kulturnæring» slik som sikring av sceneteknisk kompetanse og internasjonalisering.

Vi registrerer at alt det arbeidet som gjøres av selvstendige virksomheter er viet liten interesse, og det er lagt liten vekt på å tilrettelegge for den faglige utviklingen, kompetansen og kunnskapen som disse forskjellige virksomhetene selv representerer og er en pådriver for.

Derimot peker flere av tiltakene i rapporten i retning av sterkere politisk styring av institusjonene. Det være seg gjennom sterkere føringer i tilskuddsbrevene og flere kriterier knyttet til eksisterende ordninger, men også gjennom samordningstiltak og etablering av utviklingsprogram og forsøksordninger som flytter definisjonsmakt fra de selvstendige kunstinstitusjonene til de to fagetatene selv – som altså samtidig er faglig ansvarlige for rapportens virkelighetsbeskrivelser, analyser, vurderinger og forslag.

En rekke av tiltakene i rapporten handler om å styrke eksisterende ordninger og tiltak forvaltet av Kulturrådet/NFI, eller at fagetatene tildeler seg selv nye oppgaver – det være seg styrking av tilskuddsordninger og utviklingsprogram som de selv forvalter eller andre tiltak og oppgaver knyttet til Kulturrådets utviklerrolle, kompetansehevende arbeid og rolle som kunnskapsprodusent.

Det er særlig utfordrende at stadig flere programmer og spesielle satsinger legger føringer for musikk- og scenekunstinstitusjonenes programmering og utfordrer institusjonsfriheten og prinsippet om en armlengdes avstand mellom disse institusjonene og staten. De fleste av satsingene har som formål å gå over fra prosjekt til å inngå i institusjonenes drift. Realiteten er at dette svekker institusjonenes frihet ettersom et stadig økende antall satsninger forventes dekket innenfor et stadig minskende økonomisk handlingsrom i grunnbudsjettene.

For over tid å sikre de overordnede målene om ytringsmangfold, kvalitet og tilgjengelighet, må kulturpolitikken derimot legge til rette for at den faglige utviklingen finner sted på fritt grunnlag ut ifra den enkelte virksomhetens egenart og kunstneriske profil, som igjen er definert av den til enhver tid sittende kunstneriske lederen, ansatt på åremål.

I lys av dette kommenter vi nedenfor noen av de tiltakene i rapporten som i størst grad vedrører musikk- og scenekunstinstitusjonene.

Tilgjengelighet og mangfold

Prisdifferensiering

For å fremme tilgjengelighet og mangfold tar Kulturrådet og NFI blant annet til orde for å vurdere ulike former for prisdifferensiering for inngang til offentlig finansierte kunst- og kulturinstitusjoner og se på et utvalg institusjoner til en forsøksordning.

Vi antar at Kulturdepartementet er godt kjent med at musikk- og scenekunstinstitusjonene allerede praktiserer ulike former for prisdifferensiering tilpasset hver virksomhets egenart og stedlige demografi. I FAFO-rapporten om budsjettkutt i kultursektoren kommer det likevel frem at flere av institusjonene har kompensert for akkumulerte ABE-kutt gjennom økte billettpriser i konflikt med målene om mangfold og tilgjengelighet.

Dette viser hvor viktig det er at institusjonene sikres økonomiske rammer som gir handlingsrom for å opprettholde og videreutvikle en slik demokratisk og differensiert prispolitikk, og at det ikke må stilles forventninger og krav til egeninntekter og brukerbetaling som går på bekostning av målet om et likeverdig kulturtilbud som er tilgjengelig for alle på tvers av økonomiske, sosiale og kulturelle skillelinjer.

Ellers er vi enige i at det i tillegg kan være interessant å vurdere nærmere ordninger som kulturpass eller lignende for å senke den økonomiske terskelen for deltakelse blant ungdom, slik det foreslås i rapporten.

Rekruttering og kompetansebygging

Vi registrerer at det også foreslås rekrutteringsløft og kompetanseprogram, men uten henvisninger til det som allerede finnes og skjer i regi av andre aktører enn fagetatene selv.

Også her forutsetter vi at Kulturdepartementet er kjent med musikk- og scenekunstinstitusjonenes egne rekrutterings- og talentsatsinger og eksempler på samarbeid, kompetanseinnhenting, organisasjonsgjennomganger og andre tiltak og strategier for å kartlegge og fremme mangfoldskompetanse i alle ledd og fagfelt i virksomhetene. I tillegg legger NTO til rette for kunnskaps- og erfaringsutveksling gjennom jevnlig nettverkssamlinger, og vi samarbeider blant annet med Seema for å utvikle mangfoldskompetansen i NTOs medlemsvirksomheter og bygge kompetanse i mangfoldsledelse.

Tilgjengelighet og mangfold i tilskuddsbrevene

Kulturrådet/NFI tar i rapporten til orde for at det gis tydeligere signaler i tildelingsbrev til etater og tilskuddsbrev til institusjoner og virksomheter om utvikling av egne mål og strategier for mangfold – for aktivt å sikre at arenaene oppleves som relevante, tilgjengelige og representative for alle i befolkningen.

Vi må anta at Kulturrådet er kjent med at det allerede finnes slike tydelige signaler i tilskuddsbrevene til musikk- og scenekunstinstitusjonene, og stusser på hvordan og hvorfor fagetatene mener at disse signalene skal bli enda tydeligere.

Vi vil understreke betydningen av det brede mangfoldsbegrepet som i dag er formulert i tilskuddsbrevene, og at institusjonene må sikres økonomisk og kunstnerisk handlingsrom til å utvikle langsiktige strategier for å fremme kulturelt mangfold, hver og en ut ifra sin egenart og sine demografiske omgivelser. Det er summen av alle de forskjelligartede virksomhetene som samlet sikrer ytringsmangfold og flerstemmighet, og det må ikke legges føringer som virker ensrettende eller normerende for institusjonenes mangfoldsarbeid stikk i strid med selve intensjonen.

Skole og utdanning

Det er ellers positivt at det i rapporten tas til orde for en styrking av Den kulturelle skolesekken og kulturskolene. Vi etterlyser likevel en nærmere gjennomgang og større vektlegging av skole- og

utdanningsssidens ansvar og betydning som premissleverandør for å sikre bredde og mangfold i rekrutteringen av både utøvere og publikum.

En langsiktig innsats for å fremme ytringsmangfold og tilgjengelighet må begynne i skolen som den unike fellesarena den er, hvor holdninger til og kunnskap om kunsten dannes på tvers av sosiale og kulturelle skillelinjer. De estetiske og humanistiske fagene må styrkes gjennom hele utdanningsløpet. Dette er like viktig for å styrke kunstforståelsen og fortolkningskompetansen på mottakersiden som det er for å sikre mangfold og kvalitet på utøversiden.

Kulturelle møteplasser

Vi er også enige i at det er viktig å senke terskelen for deltakelse ved å videreutvikle infrastrukturen av lett tilgjengelige møteplasser gjennom god koordinering og samarbeid mellom statlig, regional og lokal finansiering, og at det må tas hensyn til FNs bærekraftsmål.

Gode lokaler er helt nødvendig for å sikre bred formidling og senke terskelen for deltakelse, og vi vil understreke at det fortsatt er store etterslep i investeringer i produksjons- og formidlingslokaler på musikk- og scenekunstmrådet.

Vi er positive til flere av tiltakene som foreslås i rapporten, men er kritiske til forslaget om å knytte flere føringer til ordningen for nasjonale kulturbygg knyttet til medvirkning, aktivitet og digital deltakelse. Slike politiske føringer for innhold og formidling kan komme i konflikt med armlengdeprinsippet og vil snevre inn ordningen på en måte som vil virke ensrettende og normerende. Produksjons- og formidlingsmetoder er en del av institusjonenes selvstendige kunstfaglig beslutninger, og et mangfold av arbeidsmåter er en forutsetning for å sikre uttrykksmangfoldet.

Digital produksjon og formidling

Vi er enige med Kulturrådet og NFI om at dersom økt innsats innenfor digital produksjon og formidling av kunst og kultur er en kulturpolitisk målsetting for framtiden, må også virkemiddelapparatet ta høyde for denne ambisjonen. Samtidig vil vi understreke at politikkkutforming må legge til grunn at den levende musikken og scenekunsten som skapes i sanntid i møte med publikum aldri kan erstattes av en strømmet konsert eller forestilling. Særlig innenfor scenekunsten følger det store kunstneriske og opphavsrettslige utfordringer med digital formidling.

I rapporten konsentreres de økonomiske utfordringene i stor grad til det frie feltet ut ifra et premiss om et «strukturelt og økonomisk skille mellom institusjonene i sektoren og de som opererer i det frie feltet»: «For mindre aktører som frie sceniske grupper, band, ensembler og enkeltkunstnere representerer profesjonell digital formidling store kostnader knyttet til både teknologi og kompetanse».

Vi anerkjenner de utfordringene som mindre aktører står overfor. Vi vil i tillegg understreke at de økonomiske utfordringene på dette området er store også for institusjonene. Utvikling av teknologiske løsninger, investering i utstyr, kompetanse og forsøksvirksomhet er kostnadskreven. Det betyr at det må legges økonomisk til rette for at virksomhetene skal kunne ta i bruk den digitale teknologien på en måte som kan supplere og forsterke de fysiske kunstmøtene.

Samtidig oppfordrer vi til en politikkkutforming som er basert på innsikt i *sammenhengene* og *avhengigheten* mellom institusjonsøkonomien og de frittstående kunstnerne/kompanienes økonomiske vilkår og mangfoldet av samarbeidsformer med tilhørende komplekse pengestrømmer.

Når det gjelder institusjonene, foreslås det i rapporten å etablere et utviklingsprogram under Kulturrådet særlig knyttet til digital produksjon og formidling til barn og unge samt utvikling av forretningsmodeller. Vi er positive til tiltak som kan imøtekomme institusjonenes behov på dette området, men vi er generelt

kritiske til Kulturrådets rolle som utviklingsaktør og dreiningen fra frie rammetilskudd til programbaserte prosjektmidler.

Det viktigste grepet for å legge til rett for at institusjonene kan utnytte den digitale teknologien er etter vårt syn å styrke institusjonenes grunnbevilgninger for å sikre at midlene kanalisere direkte til virksomhetenes eget utviklingsarbeid uten byråkratiske mellomledd.

Kunstnerøkonomi

Kunstnerne og særlig frilanskunstnerne har vært hardt rammet av pandemien, og vi er enige i at det er behov for en styrket kunstnerøkonomi både gjennom ordninger som treffer kunstnerne direkte og indirekte gjennom en styrking av produksjon og formidling.

Institusjonsøkonomi og kunstnerøkonomi

Det er imidlertid bemerkelsesverdig at Kulturrådet/NFI ikke ser noen sammenheng mellom institusjonsøkonomien og kunstnerøkonomien innenfor musikken og scenekunsten hvor de offentlig støttede institusjonene er de viktigste arbeids- og oppdragsgiverne for frilansere så vel som fast ansatte kunstnere.

En styrking av disse institusjonenes produksjons- og formidlingsvilkår er en forutsetning for styrket kunstnerøkonomi etter åtte år med akkumulerte ABE-kutt. I FAFO-rapporten om budsjettkutt i kultursektoren dokumenteres det hvordan kuttene har rammet musikk- og scenekunstinstitusjonenes kjernevirksomhet og dermed kunstnerøkonomien direkte gjennom ulike måter å kompensere for kuttene på slik som redusert produksjonsomfang, færre forestillinger og konserter, redusert antall involverte i enkeltproduksjonene, redusert antall fast ansatte, vakante stillinger og redusert bruk av frilansere. Vi vil særlig understreke hvordan svekket institusjonsøkonomi rammer frilanserne som er de mest sårbare og hardest rammet av pandemien.

Vi kommer nærmere inn på sammenhengene mellom institusjons- og kunstnerøkonomien i eget innspill til den varslede kunstnermeldingen.

Skuespiller- og danseralliansen

Det er ellers betimelig at det tas til orde for økte midler til Skuespiller- og danseralliansen (SKUDA) sammen med midler til opprettelsen av en musikeralliansen. Vi stiller oss imidlertid spørrende til presiseringen om at disse tiltakene på sikt «kan bli overflødige dersom en lykkes med å styrke kunstnerens inntekter, vilkår og rettigheter i arbeidslivet». SKUDA ble som kjent etablert for 10 år siden uavhengig av og lenge før pandemien, og mottar fast tilskudd som en varig ordning for å imøtekomme behovet for fleksible ansettelser og bidra til trygge rammevilkår og kompetanseutvikling for den voksende andelen frilanskunstnere også mellom ansettelser og oppdrag. Vi kan på ingen måte se hvordan SKUDA, som sikkerhetsnett og fellesskap, kan bli overflødig all den tid det er et behov for dynamiske og fleksible arbeidsmarkeder.

Sceneteknisk kompetanse

Vi slutter oss til at det raskt må iverksettes tiltak for å redusere mangelen på sceneteknisk kompetanse og viser til rapporten "Forestillingen er avlyst" Frafall av teknikere i sceneteknisk bransje og forslag til tiltak, utført av Telemarksforskning etter oppdrag fra Kulturrom, hvor det kommer frem at det har vært et markant frafall av teknikere i sceneteknisk bransje.

Musikk- og scenekunstinstitusjonene er helt avhengige av sceneteknisk kompetanse, og et frafall av slik kompetanse er kritisk for bransjen. Samtidig har institusjonenes økonomiske handlingsrom og produksjonsvolum stor betydning for vilkårene for forutsigbare arbeidsmuligheter, vedlikehold og styrking

av sceneteknisk kompetanse og trygge og regulerte arbeidsforhold for frilansere så vel som fast ansatte sceneteknikere.

I rapporten fra Telemarksforskning foreslås både tiltak som kan bidra til å beholde den scenetekniske kompetansen som alt finnes og tiltak som kan bidra til å rekruttere samt styrke og formalisere sceneteknisk kompetanse. Opprettelsen av en fagskoleutdanning for teknikere fra høsten 2023 vil være et viktig ledd i å gjøre yrket mer attraktivt og formalisere kompetansen.

Internasjonalisering

Når det gjelder økt innsats for internasjonalisering av norsk kultur viser vi til NTOs innspill til regjeringens varslede internasjonale strategi.

Kunnskapsutvikling

Vi er også enige i at det er behov for å styrke kunnskapen og forskningen om kultursektoren. Samtidig stusser vi på hva som menes med et «mer enhetlig» og «mer samlet» kunnskapsarbeid, og vil understreke at kunnskapsarbeidet i sektoren ikke må konsentreres til Kulturrådet og Kulturtanken som får stadig sterkere og mer enerådende kontroll over virkelighetsbeskrivelsene.

Det er viktig at det strukturelt og økonomisk legges til rette for flerstemmig, uavhengig forskning og erfaringsbasert bransjeinnsikt som kan supplere og korrigere fagetatenes egne analyser og vurderinger.

For å rydde i uheldige dobbeltroller og samtidig sikre kvalitet og uavhengighet i kunnskapsproduksjonen, mener vi det bør vurderes å etablere et eget senter for kultursektorforskning, jf. Grund-utvalgets rapport fra 2012 En kunnskapsbasert kulturpolitikk.

BEHOV FOR SUPPLERENDE OG KORRIGERENDE ANALYSER

Etter vårt syn bærer rapporten i stor grad preg av manglende kunnskap om musikk- og scenekunstinstitusjonene, og at Kulturrådets roller som utøvende kunnskapsprodusent, tilskuddsforvalter og strategisk utviklingsaktør blandes sammen på en måte som svekker legitimiteten.

Vi ber derfor om at det gjennomføres en ekstern utredning som kan supplere og korrigere Kulturrådets og NFIs analyser og vurderinger.

En slik utredning må omfatte analyser av pandemiens konsekvenser for institusjonene som er så godt som utelatt i store deler av rapporten fra Kulturrådet og NFI.

Det er viktig at arbeidet organiseres på en måte som sikrer nødvendig bredde i kunnskap og kompetanse, men også uavhengighet og legitimitet i kunnskapsproduksjonen sammen med åpne utrednings- og høringsprosesser som innlemmer hørings svar i grunnlaget for de politiske vurderingene.

Mandatet for en slik utredning bør etter vårt syn spisses inn mot behovet for å fremskaffe det nødvendige kunnskapsgrunnlaget for en kulturpolitisk beredskapsplan for å håndtere fremtidige pandemier/kriser basert på erfaringer og læring fra pandemien.